

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

"GLASUL
DOBROGEAN"

Органъ на Българ-
то малцинство
в Рум

125. ВАРНА.
Градската библиот.

АБОНАМЕНТЪ

(на година ..300 лей
месеца .. 160 ..

Пресъ: Glasul Dobrogean
Pr. Elisabeta 4 Bazarjic

Единъ румънски воинъ за малцинствата

Въ днешното положение на нѣщата, когато цѣла Европа се огъва подъ напѣна на буря отъ сѣдбоносни събития, народностните малцинства не може да се пренебрегнатъ и да се оставятъ въ хаоса на политическитѣ и дипломатически безразличия, както се пише и се твърди въ нѣкои шовинистически вестници. Малцинственитѣ въпросъ днесъ се явява като много важенъ пжтъ въ международнитѣ отношения, който води къмъ заздравяване на свѣтовния миръ. За неговото значение днесъ говорятъ видни държавници и военни. Тѣ публично заявяватъ, че на малцинствата трѣбва да се дадатъ широки права, ако се желае единство въ държавния апаратъ.

Въ в-къ „Адевърулъ“ отъ 22 т. м. г. генералъ Габриелъ И. Негрей, излиза съ статия „Ние и малцинствата“, въ която следъ като изрежда положението на различнитѣ малцинства въ Румъния отъ чисто национал-

но румънско гледище, както подобава на единъ румънски воинъ, казва: — „Почитане езика и възрастта на малцинствата, които често сътрудничатъ за издигането на държавата; равни граждански права; въ висшитѣ училищни заведения да се въведе малцинственъ езикъ, като по такъвъ начинъ да се подготвятъ истински учители за малцинственитѣ училища. Иначе, самитѣ мирни договори предвиждатъ това“...

Ето една положителна мисль, изказана отъ воененъ, за чийто национализъмъ и патриотизъмъ не може да има две мнения.

Предвиденитѣ отъ законитѣ права за малцинствата — това е пжтъ за сближението, доброто съжителство, братство и издигане устоитѣ на държавата, въ която живѣемъ. Отъ тукъ и опознаването, приятелството и побратимяването, особено на съседнитѣ народи, въ миналото на които има свѣтли исторически страници.

Я. х. Я.

Заловени конекрадици

Още единъ пжтъ легендата за комитаджитѣ, разбулена

Съобщаватъ ни отъ Силистра, че преди нѣколко дни жандармерийскитѣ власти отъ с. Белика, тутраканско, сж успѣли да заловятъ двама опасни конекрадици, които съ своитѣ дръзки обиди, нападения и кражди на коне, бѣха всѣли ужасъ изъ покрайграничитѣ села. Имената на тия пладнешки разбойници сж: Бекиръ-ага, отъ Тутраканъ и Ахмедъ Мехмедъ (Сааръ Ахмедъ) отъ с. Сарсънларъ и двамата прочути конекрадици, които крадели добитѣкъ отъ тукъ и го продавали въ България, а отъ тамъ крадения добитѣкъ продавали тука. Преди да бждатъ заловени, тѣ минали въ България и за-

дигнали отъ с. Джеферлеръ два вола. Преследвани отъ българскитѣ власти, тѣ преминали границата. Българскитѣ гранични войници съобщили за преминаването имъ въ Румъния и не следъ много време жандармитѣ отъ с. Белика ги заловили въ Карамехметлерската гора.

Разбойницитѣ сж признали всички свои деяния.

Интересно е да се отбележи, че преди да бждатъ заловени горнитѣ конекрадици, както самитѣ тѣ, така и тѣхнитѣ кокошарски делъня, бѣха окачествени отъ столичния печатъ като „комитаджиски“. Сега какъ ще се оповести случая отъ столичнитѣ вестници, не знаемъ.

РОДИНАТА ЗОВЕ

Силистра — Както е известно, презъ мартенскитѣ събития, които се развиха въ нашия окръгъ, избѣгаха въ България около 50 души, отъ които повечето сж имали намѣрението да останатъ за винаги тамъ. Днесъ около 35 души отъ тѣхъ се върнаха въ роднитѣ си кѣщи. Всички тѣ сж осждени да платятъ по 500 лей глоба за незаконно преминаване на границата.

Тѣ разправятъ, че много добруджанци, изселили се отдавна въ България, искали да се върнатъ въ бащинията си.

Бившиятъ пръвъ м-ръ на България, г-нь Мушановъ въ Добруджа

Вчера, 21 т. м., на пжтъ за Констанца, мина презъ града ни бившиятъ пръвъ министеръ на България, г. Никола Мушановъ, който следъ кратко пребиваване, продължи пжтуването си за Констанца. Г-нь Мушановъ пжтува придреженъ съ семействата на бившия м-ръ г. Буровъ и добре известния български търговецъ г. Палиевъ.

Строго събиране на данъцитѣ

Съгласно разпореджането на Министерството на финанситѣ данъчнитѣ власти въ цѣлата страна събиратъ данъцитѣ по единъ много строгъ начинъ. Достатъчно е да се спомне, че въ Галацъ, въ разстояние само на една седмица, били изкарани на публиченъ търгъ 50 голѣми здания, за неизплатени данъци.

Данъкоплатцитѣ се намиратъ въ крайно затруднено положение.

Въ нашия окръгъ данъчнитѣ власти събиратъ не отъ лошо данъка за цѣлата година, какъвто случай не е отбелязанъ въ никой окръгъ.

Но това, което заслужава внимание е, че още единъ пжтъ страшната легенда за комитаджискиятъ удар на камъкъ и за хиледенъ пжтъ се прѣсна като сапуненъ мехуръ.

Малко безгрижие!

Въ „Легионари“ отъ 15 т. м., четемъ следнитѣ свръхъ гениални мисли и опредѣления на много гениалния Кола Чумети относно скромната особа на учителя отъ румънската гимназия г. Залибергъ:

„Но ето, че и г. Залибергъ, преди да бжде човѣкъ, е еврейнъ. И тогава г. Залибергъ не трѣбва да се гледа като човѣкъ, а като еврейнъ. И не трѣбва да се отбелязва човѣкъ, а еврейна“...

Нѣкогашниятъ голѣмъ нѣмски поетъ Хенрикъ Хайне, бѣше казалъ: „Бикътъ е създаденъ за това, за да правимъ отъ него силенъ бульонъ, магарето — за да сравнявамъ съ него човѣка, а човѣкътъ?.. За да яде бульона и да не прилича на магарето!“

То, дяволъ да го вземе, иди каже сега, че ако не приличаме на магарето то нѣмаме ли пре-много магарещина?..

Единъ съзнателенъ добруджанецъ

Позволяваме си една нескромность — случаятъ който излагаме трѣбваше да остане „между четиритѣхъ стени на редакцията“. Така ни помоли единъ селянинъ, нашъ абонатъ, дошелъ да изплати абонамента си, който следъ като даде 500 лей не прие да му върнемъ останалитѣ пари.

— „Не 500, а 5000 лей бихъ далъ. Азъ толкова мога. Съвестно ми е, като знамъ, че други даватъ много по-вече... но тѣ иматъ и повече“...

Името и селото на този високо съзнателенъ добруджанецъ държимъ на разположение на всѣки, който би се усъмнилъ въ неистиността на горното.

Добруджанскиятъ селянинъ, който отлично поз-

нава своето положение, не е билъ никога лишенъ отъ съзнанието да подкрепи едно народно дѣло, още повече, когато той познава славното минало на великитѣ дарители отъ предосвободителното време. Неговото съзнание, обаче, винаги се е пречупвало о стената на нѣмотията и невъзможността, въпрѣки желанието да стори това.

— „Днесъ, далъ Богъ — имаме“. Съ тия думи той напусна редакцията, гордъ, че изпълнилъ единъ повелителенъ племененъ дългъ.

А отъ година насамъ, ние повтаряме: платете си абонамента!

Съзнателнитѣ добруджанци чули нашия позивъ!

Националь - цѣраниститѣ

предупреждаватъ

Д-ръ Лупу заплашенъ съ смъртъ

Националь-цѣранистката партия решително е подала борбата не само за разтурянето на правителството, но и противъ растящата опасность отъ тѣй нареченитѣ националисти. Националь - цѣранисткия печатъ коментирайки статията печатани въ органа на гогокузиститѣ „Цара ноастра“,

подчертава, че г. д-ръ Лупу билъ публично заплашванъ съ смъртъ. По тоя случай четемъ въ в-къ „Дрептата“: „Отъ този моментъ г. Гога е лично отговоренъ за своеволията, които подготвя. Сжщевременно, обаче, призоваваме правителството да освѣтли положението и да съобщи (Следва на 2 странице)

АСЪНЪ БОЕВЪ — Виена

КОПНЕЖЪТЪ КЪМЪ СВОБОДАТА Е ГЛАСЪ БОЖЕСТВЕ

„Свободата теоритически никой не може да дефинира, практически всеки знае какво е тя...“
ИМАНУИЛЪ КАНТЪ

„Свободата е една мистерия“, казва великият Шопенхауер. Да! Една мистерия на мислитъ и духа по трънливия друмъ на всечовшкитъ усилия. Свободата не е даръ, а е едно лъчезарно създание на творческия гений и борческата воля. Тя е вѣчниятъ паметникъ на страданието на миналото, на благоденствието на настоящето и на копнежа на бъдещето. Перото, четката и ржката на никой земенъ писачъ, художникъ и скулпторъ не сж въ състояние да увѣковечатъ музата на свобода — защото нейнитъ нозе сж изгпкали единъ свѣтъ отъ тирани, буйно пролѣтатъ кръвъ на сърдцето и снагата й изгради славата и величието на човѣшкия родъ, а нейнитъ очи сж изплакали цѣло море отъ сълзи... Ние даваме тука, въ този смисълъ, нѣколко скромни отломки изъ сборката си „Пѣсни за свободата“ и „Балади за България“.

БОГА ХВАЛЯТЪ...

Бога хвалятъ небесата и човѣшката уста, че създалъ е красотата и сътворилъ е той свѣта. Богъ създалъ е тази природа, слънцата жезеки и земята, всичко що живѣе и народа, водата буйна и цвѣтията. Но що е слънцето и небето, що е и вселенната цѣла безъ любовта въ сърдцето, безъ свободата и идеала? Богъ създалъ е красотата, природата е неговъ жрецъ; на любовта и свободата човѣкътъ е единичниятъ творецъ!

Национал-църани-ститъ предупред-даватъ

(Продължение отъ 1-ва стр.)

какви мѣрки разбира да вземе противъ подстрекаванията на „Цара ноа-стра“. Г. Г. министритъ на вътрешнитъ работи и на правосъдието сж лично отговорни, заедно съ г-нъ Гога, за издевателствата, които се готвятъ“.

Горното съобщение не е безъ значение. Водителството на Национал-църанистката партия, по всичко изглежда, че притежава забележителни доказателства. Органътъ на партията дава ясно да се разбере, чене е далечъ деня, когато ще се развихрятъ сериозни вътрешни политически борби.

ПЛАТИ СИ АБОНАМЕНТА

ПРОРОКЪТЪ ОТЪ БАТАКЪ

Величието на живота заслужилъ е най-добре, който носилъ е завета на несмѣтни въкове: почитанъ свързва ще бжде и отъ своитъ врагове този, който живѣлъ е достойно, знаелъ е да мре. Въ борбитъ гигантски спасилъ окървавеното тѣло въ Балкана спрѣлъ се бѣше единъ юнакъ — пророкъ, изправенъ въ закана, съ свѣтъ юмрукъ, навъсено чело самотно затрепера гласътъ му гнѣвенъ и високъ: „Нека слънцето заседне и днесъ, духътъ нашъ живѣлъ, едно друго слънце ще изгрене въ тази робска тъмнина; кръвта юнашка преди да засъхне, плачѣтъ да занѣмѣй, гробоветъ прѣсни ще залѣе священна свѣтлина. Перуица и Батакъ — съ юнашка кръвъ запаленъ фаръ, него и следъ въкове не ще изгисятъ бури и урагани; страданията въковни въ душата ни запалиха жаръ, въ който ще стопятъ се вси вериги и ятагани“. Думитъ, които изрече въ зловеция този мракъ вървѣтъ пепелищата видѣлъ бѣ първата звезда. Съ кървитъ пролѣти при Перуица и Батакъ ние обогрихме зората на българската свобода.

АЗЪ МАЛЪКЪ СЪМЪ, НО ИСКАМЪ ДА ЗНАМЪ

„Азъ малкъ съмъ, татко, но искамъ да знамъ какъвъ е този паметникъ тамъ на планината?“ — Това е, сине мой, издигнатъ всенароденъ храмъ въ честъ на безсмъртнитъ и на свободата. Той напомня намъ, че свободата е плодъ на борби неравни въ редицата на въковетъ, на тѣзи, които работили сж за своя народъ: майкитъ мъченически, бацитъ и синовѣтъ. Минешъ ли ти нѣкога, сине мой, покрай тамъ главата си смилено принизи къмъ земята, че почитатъ душиитъ въ този свещенъ храмъ на тѣзи, които любили сж рода си и свободата. Ти малъкъ си, сине мой, но и ти отсега вече знай — да помнятъ това трѣбва днесъ и децата: само онзи въ свѣта има щастливъ роденъ край, който обича земята родна и ценѣ свободата.

НЕ ПЛАЧИ ТИ ДНЕСЪ...

Не плачи тѣй горко, дете мое мало, тържество е днеска сжщо и за насъ. Я чуи какъ бие църковното клепало: татко ти е при насъ въ този тревоженъ часъ. Азъ бѣхъ те обвила въ първата пелена тогазъ, презъ есента, татко ти замина, на борба въ далечна поробена страна и не върна се той, че славно загина. Той пронизанъ падна, но не е умрѣлъ, а живѣе вѣчно въ народното сърдце: я погледни какъ днесъ единъ народъ цѣлъ предъ него навежда своето лице: не плачи ти никога, дете мое мало, татко ти безстрашенъ е винаги при насъ. Я чуи какъ бие църковното клепало и народътъ хвалебствува съ развѣлуванъ гласъ!

ПРОЩАВАНЕ ВЪ БАЛКАНСКАТА ВОЙНА

Синко, да те целуна дай може-би за последенъ пътъ, знамъ начало има, сжщо край всичко живо тука въ свѣтътъ. Ти тръгвашъ на славна борба съвъ тиранитѣ нашъ въковенъ, вече свири и последната тржба, но чуи завета ми синовенъ: „татко ти, отъ леглото отвори умрающитъ си очи едвамъ, а тихо, строго той заговори сжщо като въ божественъ храмъ: ние всички нѣкога бѣхме роби на тиранитъ най-нечовѣшки, много мъки, страдания, злоби преживѣвахме нечути, тежки. Азъ живѣхъ дълго като робъ, но сега умирамъ щастливъ, свободенъ: синътъ ми да не стѣква на моя гробъ, ако въ борбата е билъ той негоденъ“. Така татко ти заговори и уири...

Пази, сине мой, завета му благороденъ! Па и майка си ще обичашъ най-добре само, когато си гражданинъ свободенъ. Тебе чака, чедо мое, славенъ ходъ, сбогомъ прощай и винаги помни: тебе гледа майка ти и цѣлъ народъ, когато въ борбата тржбата загърми.

СМЪРТЬТА НА КАЛОЯНА (балада)

Колко пъти Византия скри се въ цариградскитъ дъ предъ българскитъ напоръ въ страха си въковенъ? И днесъ земята ромейска пакъ се превива и треперѣ че български вождъ стачалъ е Калоянъ чутовенъ. Не къмъ Босфора вѣлшебенъ въ мисль любима, свеще къмъ бръгѣтъ блѣморски се Калоянъ победно пониса престолниятъ Солунъ — мечта намъ отъ дндитъ скро написана отъ крилата на Самуила, Асѣня и Бориса. Не веднажъ въ борбата Калоянъ вразитъ славно раубиенъ на вси ромеи той стана въ всѣки свой набѣгъ лично въ неравна битка люта рана Калоянъ доби — на храбростта му легендарна — неизлѣчимъ белегъ. Ничия сила и болка на свѣта да угаси духътъ не мо на титанинѣтъ, който родилъ се е тука да мрази и се Калоянъ пакъ събра непобедени воици, върни си велмо и съ гласъ въдохновенъ, отсечено царска уста заговори: „Гордей се, народе мой, че ти единичкъ тука си герой, който откъсти достойно за византийската подлостъ, вие знайте азъ самъ нося отъ кървавъ, страшенъ бой юнашка рана зла, която ще ме закара въ гроба. „Тя духътъ ми къмъ родния югъ да литне не ще възъ този бисеръ блѣморски що отъ боговетъ намъ е обе Конетъ съберете, оржжието здраво приотворете и оше ние тръгваме на югъ за нова победна слава и бранъ. „Българинѣтъ бойна клетва да дѣржи знае отъ Аспар затуй той никога до сега не е билъ разбитъ, сломенъ ако по пѣтия тази рана предаде Богу земния ми духъ да влезете пакъ въ Солунъ съ трупа ми студенъ. „Ако само това е противно на нашата въра и нравъ тогазъ ще прекратите похода си победенъ на югъ; докато народѣтъ нашъ е героиченъ, единенъ и здравъ ние ще боимъ се само отъ Бога и никого другъ.“ И полетѣха гордитъ юнаци оше въ ранни зори, тѣ за бой далеченъ тръгватъ — всѣкой е бодъръ и засъ върватъ безспирно презъ планини, рѣки, полета и горъ кой може да ги спре, когато тѣхъ води Калоянъ? Когато една сутринъ войската тржбенъ зовъ подкара Калоянъ вече не разбуди този тревоженъ, боевъ сигналъ боляритъ натжжени откриха, че отъ дълбока рана си Калоянъ Непобеденъ въ вѣчността бѣше отпѣтъ. Калоянъ бѣше издѣхналъ доволенъ, усмихнатъ и щастъ къмъ Солунъ обрнатъ бѣ юнашкия му сетенъ азоръ, трупѣтъ лежеше вече истиналъ, но духътъ му е оше на югъ българитъ ще намѣрятъ много слава и провъ Войскаритъ напредъ марширатъ потънали въ печалъ, отъ лагера излизе бързоходецъ за града престоленъ, сѣ да пита патриарха — Калоянъ преживѣвъ заповѣдъ бѣ дали въ Солунъ да влѣзатъ могатъ съ мъртвия си царъ Бойцитъ вече преминаха Родопитъ, Пиринъ и Бѣласъ ромейтъ съ камбаненъ зовъ Богу се молятъ за своята сѣ Напраздно. Никой не ще изтрѣгне блѣморската царъ отъ тия, които за бой готови чакатъ сетната трѣба. Най-после въ до Солунъ разположения български станъ отъ Търново-велико пристигна очакваниятъ пратеникъ отговорѣтъ Божи единичкъ надъ себе си що призна Калоянъ воеводата прочете предъ всички съ благовеенъ езикъ: „Българитъ се подчиняватъ само Богу и на своитъ вписано е въ вѣрата и закона вѣченъ на нашия родъ; докато Калоянъ Храбъръ родината достойно не прибе не е благословенъ отъ Бога никакъвъ боевъ походъ“. Палаткитъ се дигатъ, за тръгване назадъ трѣбачитъ трѣ всѣки носи у душата си войнишкиятъ дългъ последенъ Калоянъ, чутовния водачъ въ родината славно да погребѣ на тогава да литнатъ пакъ въ новъ набѣгъ победенъ. И днесъ оше се говори: Солунъ не спаси ромейскитъ който безчетно пречупенъ бѣше отъ българския войска а вѣрата наша въ Божата воля, законъ, речъ, и любовта ни въковна сжщо и къмъ мъртвия господъ. Не за сетенъ пътъ до Солунъ ходиха гордитъ витязи тѣхъ покриха въковетъ, но смѣлостта имъ заветъ стъ копнежѣтъ нашъ отекватъ и днесъ блѣморскитъ тайъ това е духътъ стихиенъ на легендарния Калоянъ.

(С л е д в а)

ЖИВОТА НА МАЛЦИНСТВОТА

Катехизисъ за поляците вънъ отъ Полша

Уреднишкиятъ комитетъ на поляците вънъ отъ Полша, който подготвя и издава работитъ на Съюза на поляците вънъ отъ Полша е съставилъ една книга „Катехизисъ за поляците вънъ отъ Полша“. Въ тая книга, съ която тръбва, споредъ полските малцинствени вестници, да бъде снабденъ всъщностъ полякъ, живущъ въ и вънъ отъ границитъ на Полша, сж отбелязани правата и задълженията на всички полякъ, следъ това на младежъта и полякинята по отдѣлно.

Ето и самото начало на книгата: За знание на всички поляци: Всъщностъ полякъ тръбва да има вроденото право да се числи къмъ големото полско семейство. Отъ това право следва да произлизатъ и ония права да бъдатъ всички поляци единодушни въ работата си взаимнопомаганията си, въ нуждата и задълженията си единъ къмъ другъ.

Любовта къмъ страната на братята имъ тръбва да бъде единъ отъ главнитъ фактори на сдруженията на всички поляци вънъ отъ границитъ на Полша.

Полякътъ вънъ отъ границитъ на Полша тръбва да бъде откритъ, безстра-

шенъ, дѣненъ и готовъ да се самопожертвува за полацината. Той тръбва да мисли винаги, че е синъ на единъ геройски, висококултуренъ, достоенъ за съществуване и имащъ голъми заслуги въ всички отношения за човѣчеството народъ. Полякътъ тръбва да знае, че полската държава е една отъ най-главнитъ фактори въ международно отношение. Всъщностъ тръбва да е увѣренъ въ силата на Полската държава, която зависимо отъ своитъ вървания, гради величието на страната на своитъ дѣди.

Това сж въ общи черти точкитъ развити въ „катехизиса“, което е и нѣщо като предговоръ на самата книга. Значи: да почиташъ своето, да се гордишъ, че си такъвъ, какъвто си създаденъ, да не се срамишъ отъ рода и държавата си, да пазисъ родния си езикъ и майчиното слово — да бъдешъ такъвъ, какъвто те създали родители и природа. И понеже този „катехизисъ“ е единъ, който може да послужи и намъ като примѣръ, ще предаваме извадки въ нѣколко броя последователно.

Ант. Цв.

Единъ следъ другъ си отиватъ

Силистра-На16г.м.се помина Атанасъ Кьорооглу Ковачевъ, едва на 40 год. възраст оставяйки следъ себе си жена, майка и сестра. Още на 12 години остава безъ баща като ученикъ въ I класъ на Силистренската българска прогимназия. Завършва правнитъ науки въ Софийския университетъ, следвалъ е военното училище въ България и е взелъ участие въ Свѣтовната война. Въ 1924 г. се установява като адвокатъ въ Силистра.

Отъ тогава до днесъ работи като скроменъ ратникъ въ културното поле на този край и съ своята издигната култура, съ сви-

лениятъ си характеръ и препълненото си отъ човѣщина сърдце, той биваше търсенъ отъ всички и уважаванъ.

Отъ нѣколко години ръководи музикалното д-во „Седѣнка“ като неинъ активенъ председател, въ същото време бѣ избранъ като подпредседател на Б. С. при Б. К. О. и членъ на съвѣщателното тѣло на Б. О.

На политическото поприще се подвизава въ Национално-Либералната партия (Жеоржисти) и отъ три години е избранъ въ листата на тая партия като общински съветникъ. Въ адвокатската колегия заемаше длъжно-

Т. КАРАЙОВОВЪ—София

Бѣжанскитъ вълни отъ Източна България

къмъ Румъния и опита за завръщане въ началото на XIX вѣкъ
въ българската автономна област

Д-ръ Ив. Селимински е дълбокия мислител и искренъ родолюбецъ отъ началото на миналия вѣкъ, паметта на когото неговитъ съграждани, сливенци, достойно увѣковѣчиха съ барелефа му, поставенъ върху паметника на х. Димитъръ. Между многото интересни спомени, които той ни е оставилъ отъ тая бурна епоха, е и тоя за бѣжанцитъ, които отъ дветъ страни на Стара планина отъ източна България трѣбвало да се спасяватъ въ Румъния и Бесарабия, следъ сключването на Одринския миръ, въ 1830 год. Тия спомени представляватъ личнитъ преживѣлици на самия авторъ и затова тѣ сж отражение и на една драматична достоверност.

Следъ като две години се сражавалъ за гръцката свобода, въ 1825 г. Селимински се настанилъ въ Сливенъ, където основалъ едно тайно Братство, родолюбивитъ задачи на което скоро сж се разширили и извънъ Сливенъ, въ околнитъ градове. Нахлуването на руската войска въ източна България презъ 1829 г., живото участие на българитъ въ нея, сключването на Одринския миръ и оттеглянето на рускитъ войски отатѣкъ Дунавъ — всичко това е поставило българското население предъ страшната дилема: или да остане въ роднитъ огнища, изложено на страшното отижение на възвръщащитъ се турци, или да търси спасение въ бѣгството отатѣкъ Дунавъ, заедно съ рускитъ войски. По съветитъ на Селимински мно-

стѣта касиеръ и членъ въ дисциплинарния съветъ. Съ смъртта на Атанасъ К. Ковачевъ, българската култура и въобще българското дѣло, загубиха единъ незаменимъ ратникъ и служител, оставяйки завинаги една голѣма празнота. Погребението му се извърши вчера 17 VIII — въ 4 часа следъ обѣдъ, съпроводенъ до вѣчното му жилище отъ многолюбенъ народъ. Музикалното д-во „Седѣнка“ презъ цѣлото време на шествията пѣше вѣчна му паметъ. Общината прекрати службата си и г. кмета М. Костополь произнесе речъ по случая. Предъ окръжния сѣдъ говори г-нъ адвокатъ Благой Кузмановъ отъ името на адвокатското баро, г-нъ адвокатъ Андрей Мегасъ отъ името на жеорджистката партия, а въ черква — г. Атанасъ Мавродиевъ отъ страна на д-во „Седѣнка“ и г. Л. Бояджиевъ.

Д. К-въ

зинството отъ народа е възприелъ последната алтернатива.

Покъртителенъ е разказътъ на Селимински за подготовката на тръгването. Въ единъ определенъ день, цѣлитъ градъ се стекълъ въ църквата, където е била отслужена обща заупокойна молитва и отъ тамъ пакъ всички сж отишли на гробищата, за да взематъ последно сбогомъ отъ сжжитъ покойници, които бѣжанцитъ трѣбвало да оставятъ на вѣки. День на всенародна тѣжа, плачъ и ридание е обзелъ цѣлия градъ. Сценитъ сж били така покъртителни, че тѣ сж трогнали и останалитъ въ града турци, които тоже сж съзри на очи сж молили своитъ съграждани да не напуштатъ бащинитъ си огнища, обещавайки имъ покровителство и закрила следъ връщането на турскитъ власти и войски. Напразни утѣшения, колкото искрени и да сж били тѣ, защото българитъ сж знаели, че Балканътъ е пълненъ съ башибозукъ, който чакалъ оттеглянето на рускитъ войски, за да се нахвърли съ стрѣвъ срѣщу останалитъ българи.

Следъ хиляди мъчнотии и лишения, най-после, тая тѣпа отъ много десетки хиляди хора сж сж настанили едни въ Румъния, други въ Бесарабия. Селимински твърди, че мѣстата между Одринъ и Стара планина и тия въ Добруджа, до устието на Дунавъ сж останали обезлюдени. И тъкмо това е изплашило турското правителство, което, за да върне обратно трудолюбивото население — стопанската опора на държавата — е прибѣгнало до следнитъ две мѣрки. Отъ една страна, то е изпратило до мѣстнитъ власти послания, които съдържаха проклѣтия срѣщу тѣхъ, заради голѣмата наостъ на държавата отъ бѣгството на българитъ, прогонени отъ беззаконията на властитъ, както и предупреждения за тѣхното отношение срѣмо раята въ бъдеще. Отъ друга страна, то е изпратило неофициално свой довѣренъ чиновникъ въ Румъния, да убеждава бѣжанцитъ да се върнатъ обратно. Селимински се срещналъ съ тоя пратеникъ, но понеже той нѣмалъ никаква официална мисия, съ която да поеме задължение въ името на правителството си, нашиятъ родолюбецъ се отказалъ да води каквито и да е преговори съ него. Въ помощъ на турското правителство за сжщата целъ е дошло и гръцкото духовенство, което, очевидно е имало солидарни интереси съ последното. Селимински казва, че търновскитъ митрополитъ И-

ларионъ се е отличилъ най-вече отъ всички други духовници. Той е видѣлъ писмата на Илариона до Червѣнския епископъ Неофитъ, на когото първиятъ обещава въ-високъ духовенъ санъ, ако успѣе да убеди бѣжанцитъ да се върнатъ обратно.

Българскитъ родолюбци сж разбрали, че тѣ могатъ да направятъ опитъ, за да извлекатъ нѣкаква полза отъ затрудненото положение на турското правителство. Останалитъ се на постановленията на Одринския миръ, споредъ които избѣгналитъ отъ Турция граждани престанали да се смѣтатъ за турски поданици, тѣзи родолюбци, съ Селимински на чело, сж решили да влѣзатъ въ преговори съ султана, като независима отъ него страна и да поискатъ „особени привилегии за ония области, чийто жители българи се изселиха, като го увѣрятъ, че ако се дадатъ такива привилегии, ще се завърнатъ не само сега изселенитъ, но изселенитъ въ разни времена въ Влахомолдавия съ радостъ въ прадѣднитъ си огнища“, казва нашия родолюбецъ.

И той ималъ надежда да успѣе, ако гръцкитъ интриги и холерата не се изпречили на пътя му. Презъ тоя време въ Влашко е билъ нѣкой си игуменъ Никифоръ, който предъ нашия родолюбецъ се преструвалъ, че сподѣля възгледитъ му, а въ сжщностъ, той ги е миниралъ, съгласно заповѣдитъ, които споредъ последващитъ му признания, билъ получилъ лично отъ патриарха съ обещание, въ случай на успѣхъ да бъде повишенъ въ Одрински митрополитъ. Ролѣта на Никифора се е отразила зле не толкова предъ народа, колкото предъ нѣкой си Православъ, родомъ отъ Анхиало, но преселенъ въ Галацъ, който въ началото се съгласилъ да даде 10.000 гроша за разноски по пътуването на Селимински и на зета му Ставри въ Цариградъ съ целъ да водятъ преговоритъ, но отпосле отказалъ да направи тая жертва.

Така е пропадналъ тоя пръвъ планъ за образуване на една автономна областъ въ източна България. Но нашиятъ родолюбецъ не сж се отчаяли отъ това. По-късно тѣ сж замислили да образуватъ едно автономно княжество въ Добруджа, съ Богориди на чело и съ съгласието на турското правителство. Въ следната статия ние ще дадемъ воденитъ за това преговори съ Богориди и едно писмо, което по тоя поводъ Никола Пиколо е отправилъ до Неновича въ Букурещъ.

ЗА ПРОИЗХОДА на българския езикъ

Езикътъ, продуктъ на човешкия умъ, съчетава въ себе си напредъка и цивилизацията отъ най-стари времена, както на цялото човечество, така и на всеки единъ народъ поотдѣлно. Не може и не съществува народъ безъ езикъ. Не съществува нито една наука и нѣма напредъкъ безъ него. Понеже езикътъ на всеки единъ народъ се развива съобразно неговата култура и цивилизация, въ течение на вѣковетъ той се мѣни и усъвършенствува. Престъпвайки къмъ издирване на произхода и промѣнитъ, които претърпѣва единъ езикъ ние изучаваме неговата история.

Историята на езика, които говоримъ ние, българитъ, има своя заразителна още отъ праславянската епоха, когато нашитъ най-стари предци сж живѣли задружнѣ въ общото си отечество, намиращо се въ днешнитъ предѣли на Западна Русия. Следъ като българскитъ славяни се заселватъ отсамъ Дунава, започва да се формира тѣхния езикъ като отдѣлно говоримъ. Документалната история на старо-българския езикъ започва отъ втората половина на IX-я вѣкъ, когато двамата братя Св. Кирилъ и Методий го явиха като писменъ и преведоха свещеннитъ книги на него. Различнитъ теории, които твърдятъ, че езикътъ на двамата братя е старо-славянски (на славянския ученъ Копитаръ) или пъкъ праславянски (теорията на Добровски) не отговарятъ на истината. Св. Кирилъ и Методий преведоха първитъ богослужебни книги на старо-български, защото не познаваха другъ освенъ него, именно, езикътъ който се поворилъ въ тѣхното мѣстоживение въ предѣлитъ на Солунъ. Следователно, отъ всички славянски народи първи българитъ явиха писменно своя езикъ и допринесоха гра-

матна заслуга за славянската филология.

Следъ падането на България подъ турско робство, започва преследването на българската книжнина и борбата за нейното запазване. Тамъ въ затънтитъ планински усой, въ сгушенъ нѣкой малкъ монастиръ се е съхранявалъ свещения бисеръ на националната ни мощъ — езикътъ български. Съ треперящата ръка на изнеможали отъ трудъ и постъ стари игумени, предъ мѣждѣщо кѣндилце, сж се преписвали богослужебнитъ книги и разпрѣскали по цялото поробено отечество. Нищо не било въ състояние да ги спрѣ. Ни свирѣлостта на турцитъ, ни вѣроломството на гърцитъ. Съ кръстъ въ една ръка и евангелие въ друга тѣ бродели, преследвани и гонени да проповѣдватъ Христовото учение на майчиното слово. Тѣ изпълниха своя дългъ, запазили родния ни езикъ и завещаха на насъ — тѣхнитъ синове. Но не само завещаха намъ да го пазимъ. Завещаха ни още и ние да го предадемъ на поколѣнието, което следъ насъ идва. И ние трѣбва да изпълнимъ тѣхния заветъ.

Трѣбва да учимъ нашитъ деца да четатъ и пишатъ на майчиното слово.

„Деца да четатъ и пишатъ на майчиния си езикъ“ — трѣбва да бждатъ думитъ, съ които младата невеста изпраца и посреща своя съпругъ. „Научете децата да четатъ и пишатъ български“ трѣбва да бжде възпитанието на нашитъ ученички и ученици.

„Оставете децата да четатъ и пишатъ на майчиния си езикъ“ да бжде пѣсенъта, съ която майката преспива своя синъ пеленакъ.

И нека Богъ ни бжде на помощъ.

П. Драгулевъ

„ВЪСТЪ“

— Вчера въ града ни се прѣсна мѣлвата за нѣкакъвъ си превратъ въ България. Отъ достовѣренъ источникъ се научаваме, че прѣснатитъ слухове не отговарятъ на истината и сж лишени отъ всѣкаква сериозностъ.

— Селянитъ отъ с. Чаталаръ, а сжщо и жители на Базарджикъ, посетили тоя красивъ кътъ, се оплакватъ отъ непристойното държане на известния на читателитъ ни баитинъ, Василе Митика, който въобразявайки си, че може

безнаказано да тормози селянитъ си българи, чийто единствена вина е самата, че сж българи, отдавалъ се на буйства, устройвалъ скандали и побоища, заявявайки, че ще изпрати всички българи въ България.

Обръщаме внимание на съответнитъ власти, съ молба да взематъ необходимитъ мѣрки, за да се избѣгнатъ нежелателни инциденти.

— Министерството на пресвѣщението съобщава,

Rulmenții FAG

Vă asigură recolta!

ORICE RULAMENT PENTRU AUTOMOBILE, TRACTOARE ȘI INDUSTRII MARCA FAG ȘI TIMKEN GASIȚI LA DEPOZITARUL PENTRU BAZARGIC STEFAN P. SMOKOFF

STR. „I. G. DUCA“ 44

Съобщавамъ на всички
стриалци, земеделци, притежатели
мотори, трактори, харманки и др. м.
ни, че имамъ представителството на
прочутитъ лагерни (rulmenți) на фабрика
„FAG“ и „TIMKEN“
които ще намѣрите постоянно на
позитъ въ магазина ми, на
най-износни цени и условия

СТ. П. СМОКОВ

Ул. „I. G. DUCA“ 44 — Базарджикъ

че приемнитъ и поправителни изпити ще се произведатъ отъ 1 до 10 септемврий, а учебнитъ занятия ще почнатъ на 15 септемврий въ цялата страна.

— Между членоветъ на Българското Културно Общество отъ гр. Силистра е постигнало пълно разбирателство. Г.г. Карагеоргиевъ и Др. Бобчевъ наново влѣзли въ настоятелството. На 12 т. м. сж имали заседание. Г-нъ Ин. Ангеловъ е подалъ оставка. За председател билъ избранъ г-нъ Карагеоргиевъ, а подпредседател г. Др. Бобчевъ.

— Въ нѣкои села отъ Дуросторски окръгъ се появили опаснитъ руски гжсеници, които сж нанесли чувствителни повреди. Взе-ли сж всички мѣрки за унищожаването имъ.

— Напоследъкъ въ града ни се зачестиха кражбитъ. Злосторници издебватъ отсъствието на стопанитъ, влизатъ въ двороветъ и задигатъ каквото намиратъ. Гражданитъ предполагатъ, че въ града се подвизава организирана апашка банда.

— Съгражданинътъ ни, г. Тошко Бешковъ се е сгодилъ съ г-ца Лида Хар. Петрова. Честито!

— Утре, недѣля, следъ обѣдъ, въ 5 часа, въ мѣстното спортно игрище ще се състои интересенъ приятелски матч между д-ства-

та „Глория“ и „Вихъръ“.

— Ценитъ на жърнени-тъ храни, както съобщихме, сж на повишение. Вчера въ Брѣила зимницата е достигнала 48.500 лей вагона, царевичката 28.500 лей, а ечемикътъ 257.50 л.

Временнитъ спадания на ценитъ въ мѣстнитъ житни тържища иматъ мѣстенъ характеръ. Тѣ се опредѣлятъ отъ голѣмитъ тържища, въ които както виждаме, ценитъ постоянно се повишаватъ.

— Отъ Тутраканъ съобщава, че гората Ормаджикъ била опожарена. Благодарение бързо взетитъ мѣрки, огънятъ билъ ограниченъ. Пожарътъ унищожилъ 10 хект. гсра.

— „Лежонари“ въ всѣки брой оповестява съ тлѣсти букви следното: — „Нищо не купувай отъ българинъ, не му продавай, и да нѣмаицъ вземане-даване съ какъвто и да е чужденецъ“.

Отличенъ урокъ!..

— Въ настоящия брой на 3-та стр. помѣстваме първата ценна и много интересна статия за историческото минало на нашата родина, плодъ на перото на г. Карайовъ отъ София. Г-нъ Карайовъ хвър-

ля обилна свѣтлина мрачното наше минало, вестно до сега.

Чрезъ академично изнитъ стати, които последно ще помѣстваме, читатели ще иматъ шансъ да се радватъ на бисеритъ нашето минало, които благодарение на г. Карайовъ преблесватъ подъ яркото руджанско небе.

ОБЯВА

Дирекцията на Българска Девическа Гимназия въ гр. Базарджикъ, обявява за знание на учениците които иматъ поправителни изпити, че записваниятѣ тѣзи ще ставатъ отъ 25 августъ — 1 септ. т. г.

Преговорнитъ занятия почнатъ на 25 августъ пр. пладне.

Директорка: Г. П. Кузман

ПРОДАВА

Праздно мѣсто за селско стопанство отъ 2666 кв. м. обграденъ съ 38 зарзалици, 24 череша, 9 сливи, 2 орѣха, 1 праскова и 1 черница, всички облагородени и на плодъ

Една постройка отъ една с. нахождаща се въ гр. Базарджикъ между улицитъ: „Илияна“, „г-ралъ Патрашъ“, „Ероилоръ“ и „Ойтузъ“. Желаящи да се отнесатъ до г-нъ Н. Никулеску, базарджишката полиция.

Собственикъ, отг. редакторъ Я. х. Яневъ